

ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՅՍ ԵՐԵՐ ԵՏԵԱՆ

ՕՐԵՊՐ

ԲԵՂԱԲԵՂԵՆ ԲԱՆՈՒՐԵԿԵՆ ԵՒ ԸՌԵՒՏԲԵԿԵՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ

ՏԱՐԻ

ԶՄԻՒՌՆԻՆ

ՈՒՐԲԱԹ

16 ՄԱՅԻՍԻ

1847

ԹԻՒ

285

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կատարողն ու պոետն 13 մայիսի

Լուսնակալ իշխանաց խորհրդարանը՝ նախագահութեամբ մեծ Կարապետ Բարձրապետի (Նշխարապետ) անդագար պաշտօնէն անհրաժեշտ է անհրաժեշտ ներքին բարեկարգութեանը և յառաջողիմութեանը վրայօր : Եւրին Լ Եհափառութեան մարդասիրական բաղձանացը համեմատ՝ կառավարութիւնը մասնաւոր խնամք կը տանի երկրագործութեան զարգացմանը համար և անոր վրայօր զբաղեալ երեւելի անձանց անպակաս քաջութեամբ թիւն կուտայ ըստ ամենայն մասին :

Բարձրագոյն Կուռը նոր լուրեր ստացաւ այս օրերս Կարապետէն, ուսկից (նաոտորի բանակին ընդհանուր զօրապետ) Օսման փաշան կը ճանուցանէ թէ ամէն բան պատրաստ է, և անմիջապէս պիտի յարձակուի եղբոր ապստամբ Պէտերհան պէյին դէմ : Եւրին համար կը հաստատեն թէ աչկի գիտնալով որ չկրնարուի դէմ դնել կարապետին զօրացը, անոնց մօտենալու ժամանակը Պարսից երկիրը պիտի փախչի :

Տաճկաստանի և Կառնաստանի մէջ պատահած տարաձայնութիւնը միեւնոյն վիճակի մէջ կը դրուուի, այսու ամենայնիւ հասարակօրէն կը կարծուի թէ քիչ ժամանակին օրինաւոր վախճան մը պիտի ընդունի, ըստ որում այս գործին կարգադրութիւնը Լուսնակալ կառավարութեանը յանձնուեր

է, և մօտ օրերս վճռական պատասխան կը տաւ Բարձրապետի : Մէթընիքի իշխանէն որուն պարոն Բօլէթին ալ աղաչանաց յատուկ նամակներ գրած է խնդրելով որ բարեհաճի օր յառաջ կարգի դնելու այս գործող գործը :

Կայսերական հրովարտարու հետեւեալ փոփոխութիւնները եղան :

Կրապիզմի նախորդ կառավարիչ Բարձրապետի Բիֆթ Զալիլփաշան բարձրագոյն ժողովոյն անդամ, և ատենակալ իշխան անուանեցաւ առանց յատուկ պաշտօնի մը փոխանակ Բարձրապետի Խօսքի վաշային, որ իւր հրաժարական խնդիրը մատուց, իւր խորին ծերութեանը և անձնական տկարութեանը պատճառաւ :

Կախորդ արքունի բժշկապետ Կարուլաէ Էֆէնտին որդին Զայրուլաէ Էֆէնտին երկրագործութեան ժողովոյն անդամ անուանեցաւ :

Կնդապետ Տէրփիշ փաշան, որ Բիֆթի գլխաւորական գործընկեր մէջ Ֆիդիքականութեան և քիմիականութեան գաղտնու է, նմանապէս նոյն ժողովոյն անդամ անուանեցաւ :

Կառավարութեան ծախսից գրաստան գործակալ Է. Ֆիք պէյին երկրորդ կարգի պաշտօնատարի աստիճան շնորհուեցաւ :

Կապիզմի վերջի շագնաւով Լուսնակալ գեղական վեմաւորայ մօտիւ Լուսնակալը իւր հօրը Լորտ

Բօլէթին մահուան սգալի լուրը ընկալաւ, որ Փարիզ մեռեր է 74 տարուան հասակին մէջ, Կուտանդուպօրոյ բոլոր քաղաքական անձինքը ցաւակից եղան մօտիւ Լուսնակալին՝ յիշեալ երեւելի պաշտօնատարին մահուանը համար, որ զանազան պատուաւոր պաշտօններու մէջ գտնուեցաւ, և իւր տէրութեանը կողմանէ յաջորդաբար դեռ պան անուանեցաւ Սպանիայի, Լատինիոյ և Վաշգի մէջ Մօսկու Լուսնակալը, որ հանգուցեղան երէց որդին է, անգղիական օրինաց համեմատ իւր հօրը տիտղոսներուն ժառանգորդ ըլլալով, Լորտ Բօլէթի պիտի անուանի այսուհետեւ :

Լուսնակալի պատերազմական Զէյթ շոգենաւուն հրամանատար միտթը Սթիւարտի Լուսնակալի մեծագլխի տուփ մը շնորհուեցաւ Լուսնակալու Սթիւարտին կողմանէ : Հասարակութեանը պէտք է յիշել, որ այս շոգենաւը օսմանեան կառու վարութեան հրամանին տակ թող տրուած էր կանոնաւոր զօրք իրիկելու համար Ի Սամուէն :

Լուսնակալ ամսու 23, 24 և 25ին մեծ հանդէս եղաւ Ի ներկայութեան օգոտափառ Կայսեր և տէրութեան երեւելի պաշտօնատարաց, քանզի սահմանեալ օրինաց համեմատ կանոնաւոր զօրքերէն, անոնք որ իրենց ծառայութեան պայմանաւ ժամը լըմնուցէր էին, հրաման ընկալան հայրենիքին դատնալու, և այս առթիւ բարձրապետի ընդհանուր մեծ զօրապետը ազգու ատենաւ

ԲԱՆՈՒՐԵԿԵՆ

Օրոշաց կամացը Եւրին Էրաճ անուան իշխանին գեղեկականները, և աղջկանց անհամարաբար իշխանը :

(Զարուստի թիւն և վերջ)

Եւրին ամուսնութենէն մէկ տարի ետքը, ըստ սպանիացիին, հօրս ձգած կարուածքներէն Ի զատ թաւր մին ալ չունէի, որովհետեւ մինչեւ այն առթիւ գրեթէ հօրս ձգած ստակին մեծ մասը մըր խոճ մէկ մասն ալ ապահովութեանց (սիկուրթայ) մէջ անխնայութեամբ կորսնցուցած էի՝ ապա մըր աւելի էր որ ամուսնու հիւանդ էր, քաղաքի բժիշկներուն տուած ծանօթութեանց հայեւումից քան մըր էր անոր հիւանդութիւնը, քայց ինքը կը հաստատուեր թէ քիչ ժամանակին մեռնելու էր, թէ որ այն տեղ մասը, որովհետեւ նոյն քաղաքին կիսմայի շատ վնասակար էր, կըսէի իրեն առողջութեանը : Կանանց փոփոխական բընութեանը հետեւելով ունեցած կարուածքներս վաճառեցի և քանի մը օրէն անգղիական նաւով մը Իլալայի Կարօլ քաղաքը երթալու համար ձառնայ էլանք, (որովհետեւ անանկ կուգէր իմ աւանսին) : Դամբորդութեանս առջի օրերը հոգի մեղի կը յաջողէր, բայց երբորդ օրին գիշերը յանկարծ ստիկարի փոթորիկ մը ելելով՝ նաւը մէկ անգուցէն մէկալ անդունդը կը թաւալէր և ամէն

մարդ վերջին յուսահատութեան մէջ մնացած էին, երբոր նաւը բոլովին խորակեցաւ : Եւրինքը վերս կորսնցուցի և այսքանը միայն գիտեմ, թէ երկրորդ նաւապետին խրատովը մեծկակ տախտակ մը բոլոր ուժովս բռնեցի, ալիքները 24 ժամ մեծ մէջ Լարաբից ծովուն մէջ անմարդաբնակցաւ մնալ տեղ մը նեղեցին զիս, ուրտեղ երկու օրի չափ մինակ կենալէն ետքը, հեռուէն արաբացի նաւ մը տեսայ որ կանցնէր, ուստի բոլոր ուժովս կանգնեցի, ինչ ատեն առին զիս նաւուն մէջը, ուրախութեան դէպ Ի երկինքը կը լլկէի և չէի գիտէր ինչ ըլլալ : Լուսնակալ Մարտի Թանձէր ծովեղբերաց քաղաքը նաւարկութիւն կրէր, երբոր սպանիացի ըլլալս իմացան յիշեալ քաղաքը հասնելուն չէմ գիտէր քանի թաղերի վաճառեցին զիս նոյն տեղի Սպանիայ հիւպատոսին, որ շատ մարդասիրութեամբ ընդունեց զիս և բոլոր գըլխէս անցածը գտցածը մանրամասնաբար իմանալէն ետքը, բօլթուքալցի նաւով մը հայրենիքս զրկեց զիս : Իսկ զմայրս ինձի մինակ տեսնելուն և գլխուս եկածը ընկուն սրբան տալեցաւ մնաց իւր մայրական սիրտը կայրեր կըրպիւր, որ իմ կառավարութեամբ և անիւնը բութեամբ ասանկ աղէտալի արկածներ գլխէս անցեր էին, բայց և այնպէս ամենեւին յանգիմանութիւն մը չէր ընէր ինձի բարի մայրս, այլ կուգէր որ ուրիշ անգամ

չխաբուիմ ասանկ պարագաներու մէջ, և անհու մեծ աղջկանց վտանգաւոր ընկերութենէն զգուշանամ : Տարի մը չափ մօրս կամացը և պատուեր ներուն համեմատ վարուելէս ետքը, անոր սիրտը շահեցայ ասանկով գրեթէ անոր ունեցած հարստութիւնը իմ իշխանութեանս տակը անցնելով, սկսայ առեւտուր ընել, և քիչ ժամանակին մէջ երեւելի վաճառական մը եղայ : Մինչեւ այն ատենը կրած թշուառութիւններս, արգարե, հերիք չէն եղեր ինձի, և չկրցէր ես քիչէն շատէն օգտակար համար մը ըլլալու այս ինքնահաւան գլխուս վասն զի օր մը ընկերութեան մը մէջ Սթիւարտի հոգակուէր այրի կնոջը հանդիպելով և բաւական տառն անոր հետ խօսակցելով, այս խորեքայ կինը իմ վրաս ջոխագանց սիրահարութիւն ունենալը ծուռայց, և ես կուրու թեամբ շուտ մը հաւատացի և խաբուեցայ, ուստի քիչ օրէն ետքը հարսանիքը ընելու խօսքը կարեցինք գաղտուկ մը, քանզի աղէկ գիտէի, թէ մայրս բոլոր զօրութեամբը դէմ պիտի դնէ այս ամուսնութեանը, որովհետեւ շատ անգամ ստիկարի պարտաւնքներ ըսեր էի անոր բերնէն Սթիւարտի այրի կնոջը համար : Կիրակի օրը հարսանիքը ըրինք, և հետեւեալ օրը երբոր մայրս այս լուրը առաւ, ուրիշ բան մը չկրնարով ընել ստիկարի անեծքներ կըրպար որ իմ, և կնիկան վրայ բայց ես ամենեւին ակամա չէի նկատ, կը

բանութիւն մը ըրաւ իմացընելով, բոլոր զինուորականաց Նորին Վեհափառութեան իրենց վրայ ունեցած մարդասիրական խնամքը և առատագութ շնորհքը :

—[Ապրիլ 26ին շաբաթ օրը ուրիշ խիստ փառաւոր տօնախմբութիւն մըն ալ եղաւ նաւարանին մէջ՝ երկու նորաշէն շոգենաւուց ջուրը ձգուելուն պատճառաւ : Վեհափառ թագաւորը բոլոր երեւելի գործակալները, օտար տէրութեանց դեսպանները և ուրիշ բազմաթիւ պատուաւոր անձինք ներկայ գտնուեցան այս հանգիստին մէջ :

—(Սամանեան կառավարութիւնը հիմնական հիմն եօթը մեծ շոգենաւ ունի վերոյիշեալ երկու շոգենաւերը մէկտեղ համընկող : որոնց անուանքը հետեւեալներն են . Մեհրէթ Պաշէ, Թաւրէթ Պաշէ, Լեւի Ղեյթ, Լեւի Ղեյթ, Վեհիթ թիւարէթ, Մեհրէթ, և Թաւրէթ Պաշէ :

—[Նհատի մը եղած պատիւը՝ յայտնի է որ բոլոր ազգին կըլերաբերի . փանորոյ աներկբայ ըլլալով որ ճամբարի ազգասիրաց սրտին մեծ ուրախութիւն պիտի ըլլայ, յօժարութեամբ կըծանուցանեմք մեր ընթերցողացը, թէ Վեհափառ Վայսրը ի նշան իւր արքայական գոհունակութեանը հաճեցաւ մարդասիրաբար աղամանդեայ Նիշիթի իֆրիթար մը շնորհելու Ղեյթայրեան մեծապատիւ Մկրտիչ ամիրային, հրաման տալով անոր միանգամայն որ ֆէսին վրայ թագաւորական խաչան նշանը դնէ առանց չընտանի : (Յայտնի է հասարակութեանը որ այս նշանը խիստ պատուաւոր է և մինչև ցայսօր միայն քանի մը երեւելի անձանց շնորհուած է :

ԱՅԻՔԱՆԻՐԻԱ, 6 մայիս : Բարաքին քաղաքականութիւնը մեծ հանդարտութեան մէջ ըլլալով, բարձրապատիւ փոխարքայն ներքին բարեկարգութեանը վրայօք զբաղեալ է միշտ : Երկրորդի բնակչաց աշխարհահամարը ըմբոստ, և կըհաստատեն թէ անոնց թիւը հինգ միլիոնի կըհասնի :

Այսօրեանցի յիշենանտա (Ղոզակայի (այս էր իմ կնիկան անունը) ամուսինը ըլլալու համար, և մեծ յաղթութիւն մը ըրած կըկարծէի : Տարիի մը չափ իմ բնակարանս հոյակապ պտուտ մ'էր դարձած . ուրտեղ շաւար և ֆէրիքին մէջ պտուտած հանդէսներուն նման՝ մեծաշուք հանդէսներ անպակաս էին . փառաւոր խնջանքները պարուհանդէսներուն հետգհատէ կը յաջորդէին . և փառասէր (Ղոզակայն շաւարութեան կողմանէ առաջինն էր քաղաքին մէջը . և ալ անոր կամեցող սղախին ըլլալով՝ երկու երեք տարուան մէջ ասանկ տարապայման ծախսերով իմ գրամագլուխ գրեթէ բոլորովին փճացաւ, թէպէտև յաջողութիւնը առևտուրի մէջ փոքր ի շատէ կօզնէր ալ նէ ինծի :

Վերջապէս ինչպէս որ ամէն բան վախճան մը ունի, անանկ ալ իմ շաւարութիւնս ալ վերջի ծայրը հասնելով, ստիպուեցայ անանկանալու . առնելիքի տէրերը զիս գատաստանի բողբեջով, իմ փաստաբանս ալ անոնցմէ կաշառ ուտելով, 6 տարի բանտը մնալու դատապարտուեցայ : Եւս միջոցիս մէջ շատ թշուառութիւններ կրեցի և վերջին աստիճան յուսահատութեան մէջ մնացի . իմ կինս (Ղոզակայն գրեթէ ամենեւին ցաւ մը չէր կրէր իմ բանտը ըլլալէս . թէպէտև այս դժբաղդութեանս միակ պատճառը իր շաւարութիւնն էր :

այսու ամենայնիւ ոմանք կերկրային այս թուոյն ճշդութեանը վրայ :

Նորին Բարձրութեան հրամանացը համեմատ 10-15 երկրացի ազնուական երիտասարդներ նորէն պիտի խրկուին ի Փարիզ այնտեղ եղած երկրպագական դպրոցին աշակերտաց թիւը աւելցընելու համար : (Յիշեալ երիտասարդաց հետ քանի մը եւրոպացի վաճառականաց զաւակներն ալ պիտի երթան, որոնք յաջողեցան այս շնորհքը ստանալու բարձրապատիւ փաշայէն :

Մօտ օրերս երեք մեծամեծ ջրանցք պիտի շինուին բոլոր Վատրին Երկրորդը ջրելու համար . առաջին ջրանցքին անունը Վարահիմ պիտի դրուի, և Վարայի նահանգին մէջէն անցնելու է . երկրորդին անունը Վերաս պիտի ըլլայ, և Շալքի նահանգը պիտի ջրէ . վերջապէս երրորդ ջրանցքը որ Պէհէրայի նահանգը արգասաւորելու է Վայիտ պիտի կոչուի : Ուրիշ երկրորդական ջրանցքներ ալ պիտի շինուին հետեւեալ, և այն ժամանակը Նեղոս գետին ջրերը կրնան բաժնուիլ իւրաքանչիւր տեղւոյն հարկաւորութեանը համեմատ :

ՍԵԼԱՆԻԿ, 1 մայիս : Բանն հինգ հոգի հրեայ և յոյն վաճառականներ, որ Վերիայէն Սելանիկ կուգային, ճանապարհին մէկ գունդ ալպանացի գողերու հանդիպելէն, որոնք յիշեալ խեղճերուն վրայ յարձակուելով, բոլորովին կողպտեր են զանոնք : Եւսպիտի դժբաղդ գիպուածներ քանի մը ժամանակէ ի վեր անպակաս ըլլալով այս կողմերը, հասարակութիւնը մեծ անհանգստութեան մէջ է : Եւս ծովու վրայ աւազակութեան դիպուածներ կըլուին միշտ . և այս օրերս Բաւսանը հրուանդ անին մօտ լատինական դրօշակով ծովասպառակի նաւակ մը, որուն մէջ եօթը հոգի կան եղեր, օսմանեան պզտիկ նաւակի մը վրայ յարձակուելով կողպտեր են զանիկա : Թէպէտև նաւահանգստիս մէջ եղած օսմանեան պտտերուց մական նաւուց հրամանատար Վալէհ պէյը անմիջ-

ուստի շատ քիչ անգամ կու գոր ինծի տեսնելու : Բանալն ազատելէս և տքը քանի մը տարի այն քաղաքը վերջին չբաւորութեան մէջ ապրեցայ . և նայեցայ որ ըլլալու չէ : (Ղոզակայի խորհրդակցութեամբ մեր 2 աղջիկ զաւակնիս առինք, և առևտրական նաւով մը այս տեղ գաղթական եկանք : Նոյն քան տարիէ այդ քաղքին մէջն եմ ձմեռը կոչկարտութեամբ, ամառը արտերուն մէջը, ցերեկէն մինչև գիշեր բանտորութեամբ աշխատելով հազիւ թէ չմեռնելու չափ ապրուստ կըծարեմ : Եւս թշուառութեան մէջ ըլլալու շատ ուրախ եմ . վառելի իմ ձեռքովս ըրեր եմ . և քանի որ իմ կինս (Ղոզակայն մասնակից կըտեսնեմ իմ դժբաղդութեանցս աւելի կրկնգամ . որովհետև բոլորին պատճառն ալ ինքն է : Եւս այս օրէվան օրս միմիայն աղքատիկ ապրուստս ճարելով մեծ նեղութիւններ կըքաշեմ, իսկ այն ըրբ կինը խաղաղով ստակ կըկարդնցընէ, և իւր բարեկամներուն հացկերոյթներ կուգէ մատուցանել : Մեծ ու պզտիկ միւլութեանց մէջ նախագահ կըպանծայ (Ղոզակայն . առաքինութեան նշան մ'ալ չունի վրան . խիստ ծոյլ է, իմ աղևորութեանս մէջ փոխանակ զիս խնամելու, իւր հագուստը կըհոգայ և ուրիշ շատ անհամար պակասութիւններ ունի որոնք շարունակ կըտանջեն զիս, Եւս անգամ (Ղոզակային համար մօրս ըսածներուն ինքնիրենս

Ջապէս մէկ պզտիկ նաւ մը խրկեց յիշեալ ծովապատակաները ձեռք ձգելու համար . բայց մինչև ցայսօր դեռ լուր մը չեղաւ :

(Սամանեան վերջի շոգենաւով Վոստանդուպոլիսէն հասաւ այս քաղաքը Պիտրիայի զինուորական ժողովոյն նախագահ Սերիք Բանիկ փաշան, որ քանի մը օրէն ետքը ճամբայ պիտի ելէ իր պաշտօնին երթալու :

Մօտիւ Վթանաքովից . որ Վրայիզոնի մէջ Վատրից հիւպատոս էր, նոյն պաշտօնով Սելանիկ պիտի գայ մօտ օրերս իւր կառավարութեան հրամանաւ :

Վէնայէն տուրհանգակ մը գալով կերելի թէ խիստ յաջող լուրեր բերաւ բաւարակի համար, որուն գինը որ 4ուկէս զուրուշէր հօտան, իսկոյն հինգ և հինգ զուրուշտաւ փարայի ելաւ : Եւս մտեաց գիները քիչ մը իջան, և բաւական ապրանք կայ քաղաքիս մէջ :

ՄԵՏԵՐԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅԻՔԱՆ, Հասարակաց խորհրդարանը ապրիլի 21ին նորէն խօսք բացուեցաւ Յունաստանի գործոց վրայօք, և Ղօհն Մէնընտ Լորտը առաջարկեց կառավարութեանը, որ մինչև ցայսօր Վիզլիյ տէրութեան հեղինակաց փոխ տուած բոլոր դրամաց հաշիւը գրասեղանին վրայ դրուի : Լորտ Վէլմէրթընը յօժարամտութեամբ ընդունեց յիշեալ առաջարկութիւնը, և միանգամայն անկէց ստիժ մը գտնելով՝ մեղադրեց Վաղրիյ ազգային երեսփոխանաց ժողովը որ չափէն աւելի կուսակցութիւն կըցըցունէ Յունաստանի կառավարութեանը :

Վըհաստատեն թէ Ռուսաց վեհափառ Վայսրը Վիզլիյ դրամանոցին հետ նոյն գործառնութիւնը ըրաւ . որնոր ըրած էր Վաղրիյ դրամանոցին հետ . այս տարբերութեամբ միայն, որ Վաղրիյ դրամանոցին գրեթէ 50 միլիոն ֆրանք փոխ տուա իսկ Վիզլիյ դրամանոցին 120 միլիոն ֆրանք չափ տուաւ . դրամանոցի մուրհակներ ծախու առնէ :

Իրաւունք կուտամ . վերջապէս որ մէկը պտտեմ ժամանակը անցած է Վերելիս, և կուր մէկ անգամ իմ բնակարանս, և զանի տեսնելուդ շուտով կրնամ վճուել ինչպէս ըլլալու քաշածս շատ է անոր ձեռքէն : Վարուն կրնայ հիմայ հրամանիդ ալ կ'ստի գրութեամբ իմ քաշածներուն վրայ մատնել քննէ, հայէ մէկիկ մէկիկ իմ գլխուս որիս հրամանին և կամացը դեմ ամուսնանալուս գէշ հետեւանքները և ինծի պէս անխելք մի վարուի որ մինչև կենացդ վերջին օրը տանջուիս : Եւս ինծի պարտք մը սեպած եմ քեզի պէս երիտասարդներուն մեծ յօժարութեամբ մը պիտուս եկածը ճշդիւ պտտմելու և կըցածիս չափ ալ ստիպելու որ ետ քաշուին ասանկ անխոհեմ կիրքերէն . որոնց սկիզբը թէպէտև քաղցր է, այլ վերջը շատ լաւն է : Եւս անխելք անցած է ելիւր երթանք տեւելիս ահա արշալոյսը կըծոտիկնայ, մնաք բարով : —Շնորհակալ եմ տուած իրաւունքուդ, ծառայ եմ :

Լոտուարդ Սէյմն իւր բնակարանը դառնալուն սպանիացիին պատմութիւնը հօրը խիստ պատուիրանքներուն հետ մէկտեղ երեսկայութեանը մէջ լեցուն ըլլալով, մինչև սուաւօտ և ոչ վայրկեան մ'ալ կըցաւ քնանալու անորոշ վիճակի մը և յուսահատութեան մէջ մնացած էր, երբոր հետեւաւ օրը թէրէզինէն սկիւղ գիր մը առաւ, այն

որոնց գինը իսկոյն հարուրին 1 բարձրացան .
Եւ զիսկոյն գումարնորդ , որ ներդրեալն մէջ ըլ-
լալով , փոխ տուած գումարն անկողն ախտի աւել-
ցնէր . յիշեալ գումարը գրաւուց ընդունելով ետ
թողուց առայժմ այն որոշումը .

ԳԱՂԱԿԱ . Ի տի Դիլիի Թագաւորին տօնախմբ-
ութիւնը ապրիլի 19ին տփրական հանդիսիւ
խաղարկեցաւ . Կառավարութեան բոլոր գործա-
խոնքերը և երևելի անձինքը , նմանապէս օտար
տէրութեանց գետարանները փութացան այցել-
լով Թեան երթալով Դորին Վեհափառութեանը ,
որ խիստ մարդասիրութեամբ ընդունեց զանոնք .
Վերային երեսփոխանաց ժողովը երևելի վիճա-
բանութիւն մը եղաւ մօտիկ Վիլլիին և մօտիկ Կի-
ւիին մէջ . Եւ երկու հոշակաւոր առեւտրան-
ներն առջինը երկարապէս խօսեցաւ Գաղղիոյ
արտաքին քաղաքականութեան վրայոք մեղադրե-
լով տեղեկալ իշխանաց խորհրդարանը որ տե-
րութեան պատիւը և օգուտը ամէն տեղ բոլոր
մէջ բարձի Թողի ըրեր է . Մօտիկ Վիլլիին ըսածին
նպէտով , կառավարութեան բռնած քաղաքական
քննարկը խիստ գէշ է Թէ Լաբուայի մէջ . Թէ
Վիլլիին Թէ Լաբուայի և Վերիգայի մէջ . Լաբու-
այի գործող տեսուչ մօտիկ Կիլզոն Թէպետե առ-
ժանա որ կերպիւ և խիստ ճարտասանութեամբ
յառաջ բերաւ իւր իրաւունքները և պաշտպա-
նեց կառավարութեան ընթացքը , այսու ամե-
նայնիս քանի մը խնդիրներու վրայ շատ տկար
իրաւունքներ ունէր գէտ գնելու իւր հակառա-
կորդին . բայց և այնպէս մօտիկ Կիլզոն յայտնի ը-
րաւ , որ բարեւոք խօսեցաւ արհեստին մէջ յաջող
անձի մը համար դիւրին է ամէն բանի միշտ պա-
տասխան մը գտնել .

Բարձրագոյնի Մէհմէտ Վիլի փաշային որդ-
այն Հիւսէյին պէյին մարմինը փառաւոր կառքի
մէջ գրաւած մեծ հանդիսիւ խրկուեցաւ Ի
Մարսիլա . ուսկից () լինի անուն պատերազմա-

կան գաղղիացի շոգենաւը Լիքսանդրիա պիտի
տանի զանիկա .

Լոնտոնի իշխանաց ժողովոյն մէջ հետեւեալ
փոփոխութիւնները եղան արքայական հրամանա-
գրով . որ Ի 27 ապրիլի .

Մօտիկ Տիւմօրեկիստի տեսուչ անուանեցաւ
Լաբուայի Լաբուային տեղը .

Տեղակալ զօրապետ մօտիկ Թիւրքէլը որ Գաղղիոյ
Փէրէ , պատերազմի տեսուչ անուանեցաւ , փո-
խանակ առ Վիլլիին զօրապետ Մօլլիին .

Մօլլիին Գոթթը , որ Գաղղիոյ Փէրէ , ու-
ղեւապան է Ի Լաբուայի , ծովային զօրութեանց և
հատուածոց տեսուչ ընտրուեցաւ , ծովային
փոխանորդ պարան տը Մաքսիին տեղ .

Մօտիկ Դէյը , որ Գաղղիոյ Փէրէ , և Ռօնի նա-
հանգին կուսակալն է , հասարակաց աշխատու-
թեանց տեսուչ անուանեցաւ , մօտիկ Տիւմօրեկին
տեղը . որուն եկամտից պաշտօնը յանձնուեցաւ .

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ . Ի իզմանայէն եկած վերջի լու-
րերուն համեմատ՝ այս տէրութեան գործքերը
խիստ դժբաղդ վիճակի մէջ են . և չբաւորու-
թիւնը օր ըստ օրէ կը յառաջանայ . Թագաւորա-
կան դրամանոցը անանկուցեալ կը համարուի . ըստ
որում անոր դրամաթուղթը հարուրին յիսուն
վնասով հազիւ Թէ կը ծախուի .

Կառավարութեան Ելքերը ըստած շոգենաւը
տասը հազար հրացան և ուրիշ պատերազմական
զէնք բեռնաւորած Թագ գետը մօնելու առեւտր
ապստամբաց ձեռքը անցաւ . նմանապէս Թագու-
հիլին ուրիշ մէկ նստ . մը , որ Ղալարուղ արէն կու-
գար ձեռք ձգեցին Թիւնսիները . Վերջապէս
կերելի Թէ Թագուհիին կողմը օր ըստ օրէ տկա-
րանալու վրայ է . և ընդհակառակն ապստամբ
ժողովուրդը կը յառաջանայ և կը զօրանայ . ըստ
որում կը հաստատեն Թէ խիստ օրինաւոր իրա-
ւունքներ ունէր ապստամբելու . Թագուհիին
տեսնելով որ բանը գէշի պիտի երթայ փութա-

ցաւ կրսեն ապստամբաց պահանջներն որոնք
դուներու . ուստի կը յուսացուի Թէ քիչ ժամա-
նակին օրինաւոր գաշադրութիւններ կը լրան-
հաշուութիւնը բոլորովն լըմնայնելու համար .
Լաբուայի կերպիւ կատարելու ըլլայ գործը ,
այն ժամանակը հարկ չըլլար Լիքսանդր և Վալանիոյ
տէրութեանց միջնորդութիւնը խնդրելու .

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ . Թագաւորական հրամանա-
ագրային երեսփոխանաց ժողովը աւելուեցն ետքը
քաղաքականութիւնը քիչ մը հանգարտեցաւ . և
հասարակութիւնը նոր երեսփոխանաց ընտրու-
թեանը վրայոք զբաղեալ է . որոնց մեծագոյն մա-
յր կերելի Թէ Լաբուայի կուսակցութիւն պիտի
ընէ . անոր քաղաքական ընթացքին հետեւելով .
Կառավարութեան հակառակ կողմը Թէպետե ա-
մէն կերպիւ կաշխատի զօրանալու և աւելի կող-
մական գտնելու . որպէսզի իւր խօսքը առաջ
երթայ . այսու ամենայնիս հասարակօրէն չկար
ծուի որ յաջողի .

Տաճկաստանի հետ եղած վեճին վրայոք որոշում
մը դեռ չեղաւ . բայց կառավարութիւնը աղէկ
իմանալով այս դժբաղդ գործին փոխադաւոր հե-
տեւանքները , արաշանաց գիր մը գրեր է կրսեն
Լաւրիոյ տէրութեանը , որ գիտցածին պէս վեր-
ջացնէ բանը . բանգի Լիքսանդր և Ռուսաց տէրու-
թիւնները յայտնապէս իմացուցին Զոռաստանի
կառավարութեանը որ կը պարտաւորի արժանաւոր
կերպիւ ներողութիւն խնդրել Լաբուայի
Դունէն և գործը բարեկամօրէն լըմնայնելու .

Գողթութիւններ . և մարդասպանութեան գի-
պուածներ անպակաս կը լրանան .

ՁԵՒՆՈՒՄ . 16 մայիսի .

Ուրախ սրտիւ իմացանք և կրկութեամբ հրա-
տարակելու Իւսկիւ տարու սուրբ Խաչ եկեղեցւոյն
դպրատան աշակերտաց վեց ամսեայ հարցաքննու-
թեան հանգէտը , որ ապրիլի 20ին կիրակի օրը մեծ

ժամանակը ալ միտքը դրաւ անոր հետ անշուշտ
խորհուրդ , այս պատճառաւ Թողուց հայրը , և
Երէն մնացած ժողովութիւնը (մերսո) հօրէն
աննկող՝ հարսանիքը ըրաւ սեղանաւորին տունը .
ուրտեղաւ բնակեցաւ Թոմաս Վէյմս այս ամուս-
նութեանը վրայ շատ բարկացաւ , բայց բան մը
իւր կրնար ընել՝ զանի որդիութեան իրաւունքէն
զրկելէն Ի դատ . Լաւուարդ ամիսի մը չափ շատ
գոհ կը տեսնուէր այս ամուսնութենէն , բայց
գաղտուկ կը տեսնուէր ինքնիկէն Թէ ինչու իւր
հօրը հրամանին գէտ առանկ գործ մը ըրած ըլլայ
Լիլլա ամիս անցաւ , օր մը օրագիրներուն միջոցով
լուեցաւ Թէ Լաւուարդ Վէյմս աներտք տունը
իւր սենեակին մէջ յանկարծ ատրճանակով զինքը
ապաններ է . խուռն բազմութիւն զանի տեսնե-
լով գացեր են . բայց բան մը չկրցեր են վճռել
անոր այս կերպ յուսահատական մահուանը վրայ
և ուսկից ըլլալը ամենին մէկը չէ կրցէր գիտ-
նալ Բազմութիւնը շատ մեղքեր էր գծադրահա-
սակ Վէյմսը և ամէնքը արտասուք Թափելով
գուր երեր են անոր սենեակէն .

Վէյմսին մահուանէն մէկ ամիս ետքը Թէրէզին
անկան զօրաց հաղարարակոի մը հետ ամուսնա-
ցաւ և կըսուի հիմայ Թէրէզին Լիքսանդր .

Գ . Գ .

ԱՏԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
Լաբուայի Ի Լաբուայի հարցաքննութեան ճարտարակա-
ն Դիւմարեի հայց , որ Ի Լաբուայի .

«Մանկիւնը ուսումնասէրք Մարդասիրական Դե-
մարանիս .

Կիտէք քաղ . զի մարդն բանականութեամբ է
մարդ . մոռք դատելով . խորհելով և խոհալով .
իսկ բանականութիւն անկատար և Թերի երևի .
յորժամ չիցէ ուսմամբ զարգարեալ . Լաւուային է
զարգարուն պակիչ բանականութեան . Լաւուային
է ուսուցանող զնոկայցողութիւն արժանապէս , նը
մին վրան և իմաստունն սուէր . Եթէ Լաւուային
ուսած զմարդն Ի ձեռն խոկմուն , զինչ իցեն իո-
կայմունք , ոչ այլ ինչ աւելի . բան Թէ՝ քննել
զպատճառս իրաց , հայել առաւել Ի ներքին ի-
րողութիւնս , չափել , չափակել , Թուել , կշռել ,
բաղդատել , և գաղտնի հանձարն՝ որք ոչ երևին
տգիտաց՝ յերևան ածել . Լաւուային է մարդկութիւն ,
այս է սկիզբն իմաստասիրութեան . Լաւուային
ոչ ամենեքեան բաւական է այսմ , ընդէր վա-
սընգի ոչ են յօժարակամ ընդ գրկել զկրթութիւն
Ի տիս մանկութեան , Թէպետ ունիլ ունին զպէս
պէս ձիրս բնականս , այլ անկերպաւոր և անկա-
տարս . Որ օրինակ գոհար անն՝ պատուական է
պայծառութեամբ և փայլունութեամբ , սակայն

անտաշանչութեան անյարգէ՝ յորժամ չիցէ յղկեալ ,
յորժամ չիցէ անկեալ Ի ներքոյ ճախարակին , որ
Թէպետ Ի ներքոյ այնմ վրանայ , պակասի , և
փոքրաքանակ երևի , սակայն զձե և զկերպ ըն-
դունի , զպայծառ և զզողողուն փայլունութիւն
ընտանիւն ցայտէ , առաւելու և յարգն վրոկ ,
բարձրանայ Ի գին և Ի պատիւ . նոյնպէս մարդ-
ոք՝ Եթէ ոչ յղկիցի ուսմամբ Ի տիս մանկութեան ,
ոչ տալիցի անձե կորուսութիւն յիշողականութեան
նորա պէսպէս սկզբմամբ իմաստից՝ ոչ բարեկար-
գեցոյի մտոցն ձգտու Թիւն , ոչ կարէ լինիլ մարդ-
կատարեալ իմաստուն և իմաստասէր . Միտք տա-
նիւ ասեմ . ոչ կարէ ցուցանել զկատարելութիւն
բնական ձրից իւրոց , զարամուսթիւն և զհանձա-
րն . Կիցոք Թէ՝ անո մի է բեղմնաւոր , այլ
պակասի մշակութիւն Ի խել վնասմանս , Ի մոռ-
րել զփու ըն . և յարգարուն ջանիք ընդունակ
լինել սերման և ըստ ժամանակին մատուցանել ընդ
զմտցուցիչ զնուն . Լիքսանդր մանկիւնը ձեմու-
րանիս՝ որք առ գետովն Կանգէսի Ի մեծահամ-
բաւ Դեմարանի ըմպէր զարդիւն պիտութեան
զվճիտ և պարզ Ի պղտորութեանց , առ ոտո ուղ-
ղափառ և շնորհիմաստ վարժապետի յարգոյ պա-
րոն Զոռաստանի Վիլլապետն , սիրելոյն , յղկից Ի
ներքոյ պէսպէս լեզու արտօնութեան . արդ՝ ժամ
է ձեզ ցուցանել զպղտորութեան բեղմնաւորութիւն .

փառաւորութեամբ կատարուել է: Ամենայնուրեւ
սրբազան Մատթէոս ազգանէր Վատրիարգը ազ-
գային կարևոր գործքերէ արդեւուած ըլլալով
չկրցեր է անձամբ երթալու յիսկիւտար, և այն
պատճառաւ իւր փոխանորդ արժանայարգ Թա-
դէոս ծայրագոյն վարդապետը, և իւր սիրասուն
հոգեւոր որդի տէր Վրդանէս խոհեմազարդ ծայ-
րագոյն վարդապետը խրկել է: որոնք ընկերու-
թեամբ ուրիշ արժանապատիւ եկեղեցականաց և
բազմաթիւ ուսումնասէր յարգելեաց ներկայ
գտնուել են այս ազգասիրական փառաւոր հան-
դիսին մէջ: ուրտեղ 40ի չափ աշակերտ բնուել
են հայկաբանութեան, աշխարհագրութեան և
թուաբանութեան վրայ: և անոնց մեծագոյն
մասը արժանաւոր պատասխաններ տալով, վար-
ձատրուել են պատուոյ նշաններ ընդունելով:

Յիշեալ դպրատան բարեկարգ յառաջդիմու-
թեանը վրայ ուրախ ըլլալով ներկայ գտնուող ա-
մէն յարգելիները, իրենց մտերիմ շնորհակալեաց
հաւաստիքը մատուցել են նոյն վարժարանին
խնամատար ընկերութեանը, անոր տնօրէն տէր
Յոհաննէս աւագ քահանային, և մանաւանդ
Փիլիպիան ազնուամեծար Աշան աղային, որուն
ուսումնասիրական բարենախանձ եւանդը, որ
մեծ պատիւ կրէ իրեն, մասնաւոր գովութեան և
շնորհակարութեան արժանի է անշուշտ: քանզի,
ինչպէս որ Էլիսեմբ, թէ ազգասիրական յորդորա-
նօք և թէ արդեամբ միշտ խնամք կրտսնի յիշեալ
ուսումնարանին օրինաւոր կարգադրութեանը և
զարգացմանը վրայ:

Կարկաթայի հայոց մարդասիրական ձեմարանին
աշակերտաց 28երորդ տարեկան հարցաքննութիւ-
նը յունվարի 11ին արժանաւոր հանդիսիւ կա-
տարուել է, ի ներկայութեան սուրբ Արքեպիսկոպոս
մայ նուիրակ գերապատիւ Իսահակ ծայրագոյն
վարդապետին, ուրիշ արժանապատիւ եկեղեցա-
կանաց, ուսումնասէր յարգի պարսնաց և ազնու-
ուհի հայազգի տիկնաց:

ձեր, ժամէ ձեզ յերևան ածել հանդիսողերոցս
առաջն զայսմա ընդունակութիւն հանձարու-
փայլ մտաց ձերոց, դուք Հայկազեան սրգիք,
այժմ բուրել զբաղցրաբոյր հոտս իմաստութեան
ի զմայլումն հանգիսականացս, որով պսակեցին
առաջադիմութիւնք ձեր, պսակեցին յոգնաշան
վաստակք երախտաւոր վարժապետաց ձերոց, պը-
սակեցին անմահ յիշատակաւ հիմնադրացն դի-
տաւորութիւնք: և պսակեցին կառավարացի
իղծք: Հապա այսօր է ձեզ պայծառացողացանել
զանուն Ղեմարանիս, այսօր է ձեզ գրաւել զա-
մենայն բերան ի գովեստ, և զամենայն սիրտ ի
բարեմաղթութիւն, և հուսկ ամենեցուն՝ այսօր
է ձեզ նուիրել մեզ ամենայն ժողովելոցս զիւն-
ջու ծաղկանց ի ձեր քաջամշակ պարտիզ:

Մի ինչ վաքր թուեցի ձեզ իսումբ հանգի-
սականաց մերոց, որք կամքս աստ: մի յերևեալ
բազմութիւն և եթ նայեմք, այլ հայեմք ի
ներքին դիտաւորութիւնս ամենեցուն մեր, զի
իւրաքանչիւր որ ունի մէն մի փոխանորդութիւն
հռչակաւոր քաղաքաց և քաղաքաց: զի համայն
Հնդկաստան անկապիշ իմն դիտեն առ ձեզ: հա-
մայն Հայաստան ի զնին կայ ձեզ, ըսել ի հե-
ռուստ զՍտոնաւաճառեղծ բարբառն իւր (բա-
ջին մարդայն) ի բերանոց ձերոց, զՀայկական

Աշակերտաց թիւը 36 հոգի կը հասնէր: որոնք
կարգաւ հարցաքննուել են հայկաբանութեան,
հայոց պատմութեան տիեզերական պատմութեան
և Հայաստանի ուղղափառ սուրբ եկեղեցւոյ
քրիստոնէական վարդապետութեան վրայ: նմա-
նապէս անգղիական, լատինական լեզուաց և բեն-
գալայի բարբառոյն վրայ: այլ երկար ժամա-
նակ զմնազան հարցմունքներ եղեր են ի վերայ
սկզբանց երկրաչափութեան, թուաբանութեան,
աշխարհագրութեան, և պատմութեանց անգ-
ղիացոց, հռոմայեցոց և յունաց: (Եւ ասոնց ա-
մէնուն օրինաւոր կերպիւ պատասխաններ տրուե-
լով յիշեալ աշակերտներէն գրեթէ 27 հոգի ըն-
տիր գիրքեր ստացել են ի վարձատրութիւն ի-
րենց բարենախանձ քանիցը: և աշխատութեանցը
և անոնց այսպիսի յառաջադիմութեանը համար
հանդիսականները շնորհակալ եղեր են՝ ազգասի-
րաբար ձեմարանին յարգի կառավարաց: և ար-
ժանապատիւ վարժապետաց արժանապատիւ քանքէն:
Հոյերէն հարցաքննութիւնը սկսելն առաջ
սուրբ Արքեպիսկոպոս նուիրակ գերապատիւ Իսա-
հակ ծայրագոյն վարդապետը՝ ուսումնասիրական
ատենաբանութիւն մը բերէ: որոնք արժան հա-
մարեցանք առաջակայ թուոյս Բանասիրականին
մէջ հրատարակելու:

Փողերանոցի տնտէ՝ մեծապատիւ Տիգրան
Յակոբ Չելեպին, որ վեհափառ Սուրբանէն հը-
րաման ստացել էր: Իդալիս Ճանապարհորդու-
թիւն մը ընելու օգնականութեան համար, երէկ
Կոտանդնուպոլսոյ շոգենաւով հասաւ Իրփր, և
վաղը թրեւտու շոգենաւով պիտի շարս նսկի-
իւր Ճանապարհորդութիւնը: Այս երեւելի պաշ-
տօնատարը դադրեցի մօտիկ Տէրջին տունը իջու-
որ Հալա Բաշարէ թուղթ զինելու գործատան կա-
ռավարին է: և իրիկուան գեմ յիշեալ գործու-
րանը գնաց, ու անկէջ Պաշնապատ գեղը Փա-
փոզեան Յոհաննէս աղային տունը:

Ինքնապատիւ կայսերազն արշիդուքս Քար-
լոն, որ Աստուծոյ վեհափառ Արքեպիսկոպոսին

ընդուն ասիւմ, որ մայր է և սուրբն ամենայն
լեզուաց, Երբ նրբանկատ էջ հոյեցողութեան
Իրփոսանայոց առ ձեզ գիտեն, զձեզ քննեն,
և ի ձեռն ակն ունին գորգանալ յիմաստարի
հետեւ սղութեան: Թողում յիշել զմանկունս
նորսկիւնոյց Աստուծոյն ի նորն Տուգոյ,
որք նախանձու փառեալ թեւակոխել փութան
սուտել քան զձեզ: Երբ որք Բաշարէ Հա-
կայ, ժամ է արդ ձեզ, զձեր քաջալերութեան
հանգէն ցուցանել, որով իրաւացի Հայկեան
սերունդը լինելով, պանծայի լիցի տնուն Ազգիս:
Դուք էք արդ ու շեմութեամբ ձերով ամբարեալ
իմաստութիւն ի միտս ձեր բեղմնաւոր իմն ար-
գասաւորութեամբ յերևան հանողք, որով ձեր
մարտապէս գրաւէք գիրտու կառավարաց և
հանգիսականաց ի պսակել զձեզ, ի շնորհակա-
լել զվարժապետաց, և երոխտազէտ մտք բա-
րիս մաղթել վասն հիմնոցն Ղեմարանիս: Երգ
հանգիսապէք ի քննութիւն, զի զնին հանգիսին
ձերոյ՝ և մէք օրհնութեամբ: և բարեմաղթութե-
ամբ գոհացեալ զՍտոնաւաճառ և զուղիթ
օրհնեցուք զձեզ:

Ի ՏԳԱՐԱՆԻ ԱՐԸԱՆՈՒՍՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

է, ապրիլի 18ին կաթուածի հարուածով մեռել
է ի Վէննա ի հասակի 76 տարեց: Երբին Բար-
բառութեան մարմինը զմեռելէն ետքը, երկու օր իւր
պալատը սրահին մէջ ձգել են: որպէսզի հասա-
րակութենէն ուր կուգէ երթայ տեսնէ զնորդ:

Այնպէս ապրիլի 29 թուով կրգրեն թէ
Ի խիւքայի սոնալաճառը խիստ քիչ՝ առ ուսուր
եղեր է այս տարի: և ասոր պատճառը արմատաց
սղութիւնը և նուազութիւնն է: քանզի հասա-
րակութեան ձեռքը անցած դրամը արմոխքիւ
ծախս ըլլալով: բամպակեղէն ձեռագործներ կամ
ուրիշ տպարանք չէր կրնար գնոյ առնելու:

Այլ իրթորիւ թագուհւոյն ծննդեան տարեգոր-
ծին տօնախմբութիւնը սովորական հանդիսիւ կա-
տարեցաւ քաղաքիս (նգղոյ հիւպատոսարանը
Կէսորին գաղիացի պատերազմական պոլքը, որուն
մեծ կայմին վրայ անդղական գրօշակը կրտս
նուէր, 21 թեմաթարձարձակեց ի պատիւ տօնա-
խմբութեան: նմանապէս քաղաքիս ամրոցներէն
նոյն չափ թուով թեմաթարձարձակեց:

Այնպէս շարժութեւ երկուշարթի գիշեր երկու
գող հայոց թաղը տուն մը մտնել կաշտառելիս և
մերձակայ աւերակներէն հայ պահապան մը տեւ
նելով, կուգէ բռնել զանոնք: բայց այս թշուա-
ռակներէն իսկոյն դանակը այն խեղճ հային փոր-
թէն (որոնք յայն էին), մէկը կառավարութեան
ձեռքը սնցաւ: սակայն դեռ անոր դատաստանը
չեղաւ:

Այդպէս մէն եկած վերջի լուրերը կրճատեց
նեն թէ Տաճկաստանի և Պարսից մէջ ջեղած վէճը
միջնորդութեամբ Մագղոյ և Ռուսիոյ կողմէն
սահմանաւած գործակարաց կատարեալ վախճան
ընդունել է համարում: հաճութեամբ օսմանեան
և Պարսից ակնութեանցը:

(Գ) Գտնուած Սուրբանը, որուն առատու-
գութ և ողորմած զգացողութիւնները յայտնի են
ամենուն, Պաշարէն տակալի հրգէհին պատճա-
ռած խղճութիւնները լիւրով բարեհաճութեամբ
գտնուեցաւ հրաման ընելու, որ 250 հազար զու-
րուշ սրբայական գանձէն շնորհուի ի նպատ-
հրկիզեալ կարօտելոց յիշեալ քաղաքին: Այս գա-
մարը արդէն յուղարկուել է ի Պաշարէ ձեռնով:
Այլապիսի գործակալ պարսն Տարիթթարին:

Անտարայէն կրճատեցան են, թէ Կոտանդնու-
պոլսոյ Ռուսաց դեսպան վեհափառ մօտիւ տը
Իրթաթը, որ քանի մը տատնէ ի վեր յիշեալ մայ-
րաքաղաքը կրգտնուի, ապրիլի 18ին մեկնել է
անկէջ Փարիզ երթալու: ուսկից թրեւտու պիտի
անցնի եզեր և անկէջ Կոտանդնուպոլսոյ պիտի
գառնայ իւր բարձր պաշտօնը ի գործ դնելու:

Կոտանդնուպոլսոյն հետեւեալ լուրերը կը
հաղորդեն մեզ:
Վայսերական հրովարտուիւ Ալեքսիկի կառա-
վարիչ վեհափառ Սաքուպ փաշան: Այսինի
Սարախանի և Քարախի նահանգաց կառավար
անուանեցաւ: և Ալեքսիկի կառավարութիւնը
Հրթի փաշային յանձնուեցաւ:

Փողերանոցի վերտեստէ՝ թայիւր պէյին մի-
ջորդութեան աստիճան շնորհուեցաւ:

Մանիկայի կառավարիչ հաճի Սայիպ փաշան
իւր պաշտօնէն զրկուեցաւ: